

Економічна безпека підприємства і шляхи запобігання внутрішнім і зовнішнім загрозам

Софія Лисяк

здобувач освітньої програми
(Підприємництво, торгівля та біржова діяльність),
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: LysiakSO@krok.edu.ua

Ганна Пазєєва

заступник завідувача кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: pazeevaa@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-6874-3201

Актуальність теми економічної безпеки підприємства та шляхів запобігання внутрішнім та зовнішнім загрозам на сучасному етапі розвитку економіки є незаперечною. Одним з ключових завдань сучасного менеджменту є забезпечення економічної безпеки підприємства, яка полягає у здатності підприємства ефективно реагувати на внутрішні та зовнішні загрози та забезпечувати стабільність своєї діяльності. Водночас, забезпечення економічної безпеки підприємства потребує комплексного підходу та використання різноманітних стратегій, які потребують детального вивчення та аналізу. Вивчення даної теми дозволить знайти ефективні рішення для забезпечення економічної безпеки підприємства та забезпечення стабільності його функціонування в умовах складного економічного середовища.

Метою даної роботи є вивчення проблем економічної безпеки підприємства та розробка рекомендацій щодо запобігання внутрішнім та зовнішнім загрозам.

Для досягнення цієї мети були поставлені наступні завдання:

- дослідити сутність системи економічної безпеки підприємства;
- визначити основні проблеми забезпечення економічної безпеки у розрізі діяльності підприємств;
- розробити напрями підвищення рівня фінансово-економічної безпеки підприємства.

Об'єктом дослідження є економічна безпека підприємства, а предметом - шляхи запобігання внутрішнім та зовнішнім загрозам.

У процесі дослідження було використано такі наукові методи: аналіз та синтез, порівняння, систематизація та узагальнення наукових даних.

Інформаційна база дослідження складається з наукових статей, монографій та дисертацій вітчизняних та зарубіжних вчених, а саме: Камлик М.І., Ніколаюк С.І., Шликов В.В, Грунін О.А., Могільний А.І. та Бендіков Л.

На першому етапі дослідження проаналізовано сутність системи економічної безпеки підприємства.

Поняття "економічна безпека" зазнало низки переосмислень у зв'язку зі змінами в зовнішньому середовищі, з урахуванням чинників, що визначають процес управління. Уперше концепцію економічної безпеки почали

використовувати на Заході у зв'язку з руйнуванням традиційних зв'язків між постачальниками основних ресурсів для індустріальних суспільств, після загострення проблеми нестачі ресурсів і розпаду колоніальної системи.

Суть економічної безпеки полягає в забезпеченні поступального економічного розвитку суспільства з метою виробництва необхідних товарів і послуг для задоволення індивідуальних і суспільних потреб. У минулому всі питання безпеки перебували в компетенції державних органів.

Основними причинами, що впливають на системну безпеку компанії, є:

- Природні явища природи та стихійні лиха, які негативно впливають на результати господарської діяльності та є джерелом непередбачених витрат.

- Випадковість як сутність імовірності в багатьох соціально-економічних і технологічних процесах, прояв якої пов'язаний з багатовимірним характером матеріальних відносин, у які вступає суб'єкт.

- Наявність конфліктних тенденцій, суперечливих інтересів.

На наш погляд, основою економічної безпеки підприємства є його фінансове становище. Фінансове становище підприємства - це здатність підприємства фінансувати свою діяльність. Воно характеризується наявністю фінансових ресурсів, необхідних для нормального функціонування підприємства, потребою в їхньому розміщенні та ефективністю використання, фінансовими відносинами з іншими юридичними особами, платоспроможністю та фінансовою стійкістю.

На другому етапі досліджено основні проблеми забезпечення економічної безпеки у розрізі діяльності підприємств.

Основні проблеми забезпечення економічної безпеки підприємств можуть включати наступне:

1. Фінансова нестабільність: Підприємства можуть зіткнутися з фінансовими проблемами, які можуть призвести до банкрутства, якщо не будуть вчасно виявлені та вирішені.

2. Недостатня конкурентоспроможність: Підприємства можуть виявляти недостатню конкурентоспроможність на ринку, що може впливати на їхній дохід та призвести до втрати позицій на ринку.

3. Непрозорість управління: Підприємства можуть бути з поганим управлінням, що може призвести до недостатньої ефективності та ефективності використання ресурсів.

4. Ризиковість діяльності: Деякі підприємства можуть здійснювати діяльність в ризикованих галузях, що може підвищувати рівень економічного ризику для підприємства.

5. Низький рівень інвестицій: Підприємства можуть стикатися з недостатнім рівнем інвестицій у нові технології та інші ресурси, що може призвести до зниження їхньої конкурентоспроможності на ринку.

6. Нерозвинена логістика та транспортування: Підприємства можуть мати проблеми з логістикою та транспортуванням товарів, що може призвести до зниження рівня продажів та доходів.

7. Відсутність якісного кадрового потенціалу: Підприємства можуть стика-

тися з проблемою відсутності якісного кадрового потенціалу, що може призвести до зниження рівня ефективності та продуктивності підприємства. [1]

На третьому етапі дослідження було розроблено напрями підвищення рівня фінансово-економічної безпеки підприємства.

У сучасних умовах інтеграційних процесів державі необхідно створити сприятливі фінансово-економічні умови для підтримки підприємств.

Для підтримки підприємств та забезпечення їх фінансової стійкості та економічної безпеки, держава може створити наступні фінансово-економічні умови:

1. Підтримка доступу до фінансових ресурсів. Держава може створити програми підтримки підприємств, які надають доступ до фінансових ресурсів, зокрема, надання дешевих кредитів, грантів та інших фінансових інструментів.

2. Зниження податкового тягара. Держава може знизити податковий тягар на підприємства з метою забезпечення їх фінансової стійкості та стимулювання розвитку.

3. Забезпечення стабільної економічної ситуації. Для забезпечення стабільної економічної ситуації в країні, держава повинна розвивати національну економіку та забезпечувати стабільний курс національної валюти.

4. Розвиток інфраструктури. Для забезпечення розвитку підприємств та їх економічної безпеки, держава може інвестувати у розвиток інфраструктури, зокрема, транспортної, комунікаційної та інших [2].

Самі підприємства безпосередньо також можуть впливати на рівень фінансово-економічної безпеки, забезпечивши: оптимізацію витрат, диверсифікацію діяльності, ефективне управління ресурсами, розвиток інновацій, підвищення якості товарів та послуг, розвиток фінансової стратегії та кадрову політику.

Отже, забезпечення економічної безпеки підприємства є складним завданням, оскільки існують внутрішні та зовнішні загрози, які можуть призвести до втрат та порушення стабільності. Система економічної безпеки підприємства включає в себе заходи, що спрямовані на запобігання ризикам та підвищення стійкості підприємства. Підприємствам можна запропонувати деякі нововведення які не тільки покращать діяльність а й підвищать рівень фінансово-економічної безпеки.

Ключові слова: внутрішні загрози, зовнішні загрози, економічна безпека, запобігання загрозам.

Список використаних джерел

1. *Управління ризиками у підприємстві: навчальний посібник* \ І. М. Посохов. – Харків : НТУ «ХП», 2015. – 149-151 с.
2. *Камлик М.І. Економічна безпека підприємства: економіко-правовий аспект*: К.: Атака, 2005. – 69 с.